

Obnovené kouzlo ruční animace

Počítače jsou jako džin v lahvi, říká režisér animovaných filmů a držitel Oscara Jan Pinkava.

PÁTEČNÍ ROZHOVOR
str. 10–11

Opět ztrátový rozpočet

Jen snížení deficitu místo slibovaného vyrovnaného státního rozpočtu plánuje pro příští rok ministr financí Andrej Babiš.

UDÁLOSTI
str. 2

🔄 CZK/EUR • 27,025/+0,005 Kč 🔄 CZK/USD • 24,192/+0,061 Kč 🔄 PX • 891,30/+0,11% 🔄 EURO STOXX 50 • 3071,21/+0,31% 🔄 ZLATO • 1222,03 \$/–0,18%

KOMENTÁŘ: TAJENKA JMÉNEM BABIŠ / str. 12

Krátce

Budějovice obnoví vlakové spojení s Vídní

České Budějovice budou od prosince znovu spojené přímou vlakovou linkou s Vídní. Do jihočeské metropole by mohly zajíždět elektrické jednotky Cityjet od Siemensu. **str. 5**

Testů nových léků ubývá

Investice farmaceutických firem do klinických studií, které ověřují nové léky, v Česku klesají. Je za tím mimo jiné zdlouhavá administrativa. **str. 5**

Ropa 50 dolarů za barel pomůže těžarům

Cena ropy prolomila po půlroce hranici 50 dolarů za barel. Pro řadu těžarů je to mez, při které konečně mohou zastavit plány na osekávání nákladů i útlum průzkumu potenciálních nových vrtů. **str. 6**

Sicilská mafie ztrácí půdu pod nohama

Na italském ostrově Sicílie graduje boj s gangstery. Policie zmařila atentát a zatkla zkorumpovaného milionáře. **str. 8**

přečtěte si:

SPECIÁL
Energetika

Bernard láká první liga

**1,5
milionu**

hektolitrů je maximální výstav, kterého lze dosáhnout v novém působišti pivovaru.

**302
tisíc**

hektolitrů činil loni výstav pivovaru Bernard, což bylo o polovinu více než v roce 2010.

Pivovar Bernard se už nevejde do areálu v historickém centru Humpolce. Koupil proto pozemek na okraji města, na kterém chce za stamiliony korun postavit novou stáčírnu a expedici a posléze i varny pro část produkce piva. Může tím zamířit mezi největší české pivovary. **BYZNYS / str. 4**

Foto profimedia.cz, koláž E15

Zápisník
Daniela Nováka

Ruská rota

Stávkující dělníci ve Francii stavějí barikády, bojují s policií a snaží se zadřít ozubená kola kapitalismu. Také v Česku řidiči veřejné autobusové dopravy chystají protestní akce kvůli nízkým platům. Intenzitu chtějí stupňovat. Nejdříve si připnou stužky. Když to nepomůže, oblečou si reflexní vesty. A klidně na neomezenou dobu.

Bývalý areál roty pohraniční stráže v Železně Rudě, jeden z největších v Plzeňském kraji, koupil ruský soukromý investor. Radnice nezná jeho plány. Možná se však připravuje na posunutí hranic federace na západ. Ostatně dráty mezitím natáhneme sami.

Dokončení úseku dálnice v okolí Ružomberku na severu Slovenska se kvůli geologickým podmínkám opozdí o asi tři roky a změna projektu stavbu prodraží. Na jiném místě mohutný sesuv půdy u saské obce Schmilka nedaleko českých hranic zablokoval železniční spojení mezi Prahou a Drážďany. Jak známo, na přírodu se svými vynálezy nestačí ani Rákosníček.

Řídící výbor Českých drah schválil převod nádraží na Správu železniční dopravní cesty. Snad bude vědět, co si se stanicemi počít. Zatím má potíže uhlídat i dokumentaci k posouzení smysluplosti vysokorychlostních tratí. SŽDC totiž studii poslala k ledu. Podklady si při nedávné razii odnesla policie.

Protagonisté dne

Stanislav BERNARD

SPOLUJAZDCE PIVOVARU BERNARD

Plánuje výstavbu nového pivovarského areálu, aby mohl udržet nynější trend soustavně stoupajícího výstavu.

str. 1 a 4

Andrej BABIŠ

ČESKÝ MINISTR FINANČÍ

Dostává se pod palbu kritiky za to, že v době hospodářského růstu nepokračuje v konsolidaci veřejných rozpočtů, ale utrácí.

str. 2

Nicolás MADURO

VENEZUELSKÝ PREZIDENT

Jeho země je kvůli ekonomické krizi nucena urychlit prodej svých zlatých rezerv. Ty se tak dostaly na rekordní minimum.

str. 6

Foto: tisk

REALITA. Na hony daleko se ocitl ministr financí Andrej Babiš od svého příslibu, že se bude snažit sestavit vyrovnaný rozpočet.

Navzdory růstu vláda šetřit nebude

■ Oproti letošnímu roku navrhuje ministr Babiš schodek o více než dvacet miliard korun nižší. Opozice mu vytýká, že nedodržel slib o vyrovnaném rozpočtu.

Pavel Otto

Jen mírné snižování deficitu místo slibovaného vyrovnaného rozpočtu plánuje ministr financí Andrej Babiš (ANO). Navíc je nepravděpodobné, že své představy prosadí.

Pro příští rok navrhuje schodek 48,5 miliardy korun, pro rok další 38,5 miliardy. Zároveň však připouští zvýšení vždy o 11,5 miliardy, aby nebyla porušena doho-

da koaličních stran. Ta počítá se šedesátimiliardovým schodkem příští rok a padesátimiliardovým o rok později.

Opozice poukazuje na to, že vláda v době hospodářského růstu nepokračuje v konsolidaci veřejných rozpočtů jako bývalý Nečasův kabinet, ale naopak zbytečně utrácí – například za platy nových úředníků.

Podmínkou pro zvýšení schodku je podle materiálu ministerstva financí to, že vzrostou výdajové rámce. Ty bude vláda v pondělí také projednávat a následně s nimi musí souhlasit Poslanecká sněmovna. Pro letošek je schválen rozpočet s deficitem sedmdesát miliard korun.

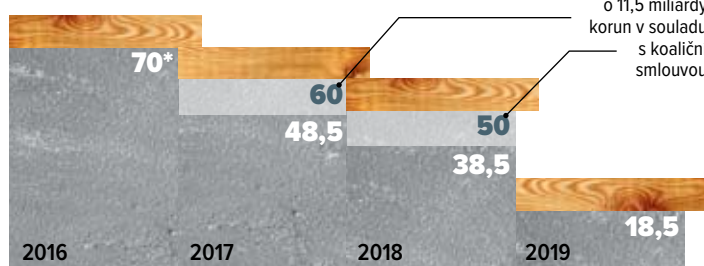
Babišův úřad dále uvedl, že díky ekonomickému oživení

a předpokládanému růstu platů očekává ve veřejné sféře zvýšení daňového inkasa a příjmů ze sociálního a zdravotního pojištění. Daň z přidané hodnoty, daň z příjmu, elektronická evidence tržeb a kontrolní hlášení k DPH podle odhadů ministerstva vygenerují ve srovnání s letošním rokem zhruba třicet miliard navíc, pojištění asi pětadvacet.

Za rozcházecí politiku kritizuje Sobotkův kabinet šéf opoziční TOP 09 Miroslav Kalousek. „Co všichni jednou tvrdě zaplatíme, je to, že vláda nevyužívá příznivých časů růstu k tomu, aby pokračovala v konsolidaci veřejných rozpočtů. Místo toho strukturální deficit zhoršuje a peníze populisticky vyhazuje,“ řekl. Vládu kritizuje mimo jiné za to, že nabrala jedenadvacet tisíc nových úředníků a dalších státních zaměstnanců.

Podle ekonomického experta ODS Jana Skopečka definitivně spadly pod stůl Babišovy sliby, že Česko v roce 2017 dosáhne vyrovnaného rozpočtu. „Místo toho navrhuje deficit přes osmačtyřicet miliard a ještě naznačuje, že je připraven ustupovat. Vzhledem k blížícím se volbám a apetitu této socialistické vlády utrácet je jasné, že deficit se přiblíží horní, šedesátimiliardové hranici,“ uvedl.

Schodky státního rozpočtu navržené ministerstvem financí (v miliardách korun)

* pro letošek schválený deficit

Pramen: ministerstvo financí

Kritici neuspěli. Senát schválil zákon o hazardu

■ Nová úprava zvyšuje loterijní daň u výherních automatů, zavádí ochranu před patologickým hraním a umožňuje zahraničním sázkovým kancelářím žádat o českou licenci.

Dušan Kútner

Masivní protesty v posledních týdnech, které označovaly blokování webových stránek s hazardními hrami firem bez české licence za cenzuru, neuspěly. Senát schválil trojici zákonů regulujících od ledna loterijní sázení, číselné loterie a výherní automaty. Zákon nyní ještě musí podepsat prezident.

Loterijní daň by od ledna měla u číselných loterií a kurzového sázení činit stejně jako nyní 23 procent. U výherních automatů se zvýší o sedm bodů na 35 procent. Zákony zavádějí i prvky

ochrany, jako například monitorovací systém povinně registrovaných hráčů, který by měl odhalit potenciální gamblery.

Jedním z hlavních cílů zákonů je také umožnit vstup zahraničním firmám, které dosud lákají sázkaře na weby v češtině provozované z Kypru nebo Gibraltaru a neplatící daně v České republice. Lidé přes ně přitom utratí stejnou částku jako u tuzemských společností, tedy zhruba třicet miliard ročně, a stát tak ročně trátí na daních přes miliardu korun.

Firmám, které o licenci nepožádají, hodlá stát v podnikání zabránit blokadou stránek s jejich hazardními hrami. Právě blokáce stránek se stala hlavním důvodem protestů ze strany nejen po-

skytovatelů internetu a hlavních internetových hráčů, jako například Seznamu.cz, ale třeba i Českého telekomunikačního úřadu a Svazu průmyslu a dopravy.

O tom, které stránky mají být blokovány, totiž bude rozhodovat ministerstvo financí, což podle kritiků znamená cenzuru. Samotnou blokadu ale budou muset zařídit poskytovatelé internetu. Ti se však brání, že je to bude stát až miliardu korun a menší firmy to může položit. Podle internetových expertů tak bude nutné zdrazit připojení k internetu.

Kritici se zřejmě nesmíří se schválením zákona. „Čeká nás boj o svobodu internetu u Ústavního soudu,“ uvedl na Twitteru šéf Sdružení pro internetovou reklamu Ján Simkanič.

Provozovatelé výherních automatů nyní platí 28procentní daň. Od ledna to bude

35%.

HAVÁRIE CISTERNY

Foto: čtk

NA DÁLNICI D2 u sjezdu na Hodonín havarovala cisterna převážející kapalný dusík. Řidiče přepravil do nemocnice vrtulník. Silnice 55 a sjezdy z dálnice D2 byly u Břeclavi uzavřeny. Na místo museli přijet technici s náhradní cisternou, aby mohli dusík přečerpát.

Nejvyšší daně odvedla loni Česká spořitelna

■ Na seznamu významných plátců daní schází jeden z největších zaměstnavatelů v Česku, Agrofert ministra financí Babiše.

Na dani z příjmu právnických osob stát loni nejvíce získal od skupiny České spořitelny, bylo to téměř 4,3 miliardy korun. Na druhém místě žebříčku, který sestavuje ministerstvo financí, skončila skupina ČEZ. Loni bylo pořadí prvních dvou firem opačné.

Třetí se v letošním roce umístila Škoda Auto, čtvrtá skupina ČSOB a pátá Komerční banka. Jeden z největších zaměstnavatelů v České republice, skupina Agrofert ministra financí Andreje Babiše, ovšem na seznamu není. Ministerstvo

financí sestavuje žebříček jako ocenění podniků, které se nejvíce podílejí na plnění veřejných rozpočtů na základě výše plateb, jež obdrží v průběhu roku na účet daně z příjmů právnických osob.

Generální ředitel Finanční správy Martin Janeček upozornil, že v roce 2015 se podařilo získat na dani z příjmů právnických osob do státního rozpočtu více než 138 miliard korun, což je o patnáct miliard více než o rok dříve. „Z této částky celých dvacet procent pochází právě od oceněných,“ uvedl.

Pořadí firem na základě zaplacené daně z příjmu ministerstvo sestavuje od roku 2003. V přehledu nejsou uvedeny společnosti, které nereagovaly na žádost o zproštění mlčenlivosti nebo nesouhlasily se zveřejněním. /čtk, paj/ **Více E15.cz**

Krátce

Senát kontrolorům nedal vyšší pravomoci

Horní komorou parlamentu neprošla ústavní novela, která měla dát Nejvyššímu kontrolnímu úřadu právo prověřovat hospodaření s veřejnými prostředky. NKÚ měl získat možnost kontrolovat obce, kraje i firmy s jejich majetkovou účastí či podílem státu.

Více E15.cz

Soud odmítl poslaneckou stížnost na evidenci

Ústavní soudci zamítlí stížnosti sedmi opozičních poslanců na okolnosti schvalování zákona o elektronické evidenci tržeb, zvláště na předčasné ukončení rozpravy. Ústavní soud se přesto patrně bude elektronickou evidencí zabývat na základě návrhu na zrušení celé normy, který chystají opoziční ODS a TOP 09.

Více E15.cz

Lítačka bude násobně dražší, než Praha tvrdila

Karta MHD Lítačka vyjde na osmdesát milionů korun ročně, uvedli na jednání zastupitelů zástupci opozice. Praha vydává kartu od března a primátorka Adriana Krnáčová (ANO) mluvila o nákladech nanejvýš deset milionů ročně. O vyšších nákladech podle opozice informoval před soudem Václav Strnad, ředitel městské firmy Operátor ICT, která kartu spravuje.

Více E15.cz

Soud omezil možnost NWR rozhodovat o OKD

Krajský soud v Ostravě předběžným opatřením zúžil možnost mateřské firmy NWR rozhodovat o OKD. Zadlužená černouhelná společnost je v insolvenční. Všechny kroky, které se budou týkat OKD, musí nyní schválit věřitelský výbor. /čtk/

Bernard plánuje druhý pivovar

■ V centru Humpolce již není kam růst, firma koupila osmihektarový pozemek.

Dušan Kütner

Výstav Rodinného pivovaru Bernard stoupl za pět let o polovinu a jen loni meziročně o 14 procent. Nárůst produkce tak přiměl pivovar natěsnaný

v historickém centru Humpolce začít přemýšlet o další expanzi. Od společnosti BHV Real koupil osmihektarový pozemek mimo střed města, na kterém by chtěl v budoucnu postavit nejen novou stáčírnu či expedici, ale pokud vše půjde dobře, tak i varny pro část produkce piva.

„V centru pravděpodobně zůstane administrativa, návštěvnické centrum a varna

pro část ležáků a specialit. Na zelené louce bychom pak mohli vařit běžnější typy piva,“ řekl deníku E15 spolujednatel pivovaru Stanislav Bernard. Investice by se mohla pohybovat v řádu stovek milionů korun. Kdy a v jaké podobě k ní nakonec dojde, se ale podle něj zatím říct nedá. Záleží i na vývoji trhu, který na rozdíl od výstavu Bernardu již několik let stagnuje.

Důvodem zvažované expanze „za humny“ je nemožnost rozšíření výroby v centru. Před lety činila maximální kapacita pivovaru zhruba 400 tisíc hektolitřů, díky investicím v posledních letech se zvýšila na 600 až 700 tisíc. „To by ale byla velká zátěž, například dopravní, pro město, se kterým chceme rezonovat. Neustále se zvětšovat v centru města nemůžeme,“ podotkl Bernard.

Jakou kapacitu by měly nové varny mimo centrum, zatím není jisté. Podle studie, kterou má pivovar k dispozici, by na zelené louce mohl vzniknout pivovar o kapacitě až 1,5 milionu hektolitřů, tedy více než má nyní Budvar či Pivovary Lobkowicz z první pětky na

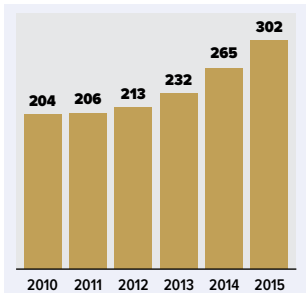
tuzemském trhu. O dosažení této maximální hranice ale pivovar usilovat nejspíše nebude. „Nejde nám o kvantitu, ale o kvalitu. Máme pro expanzi jedinou podmínku: že budeme i nadále vařit pivo tradičním a poctivým způsobem jako dosud,“ dodal Bernard.

V Česku po sametové revoluci průmyslové pivovary – tedy výrobci s roční produkcí 20 tisíc hektolitřů a více – nevznikaly, ale naopak řada z nich zkrachovala. Jediným větším pivovarem vzniklým na zelené louce po revoluci se tak stala v roce 2009 Chotěboř. Náplastí na tento vývoj je alespoň boom minipivovarů v posledních letech, jejichž počet letos přesáhl tři stovky.

Foto profimedia.cz

Výstav piva Rodinného pivovaru Bernard (v tis. hektolitřů)

Pramen: bernard

ZŮSTANE MINIMUM.
V areálu v centru města by se po přestěhování vyráběla nejspíše jen část ležáků a speciálů.

Slovenský mogul splatil většinu Electro Worldu

Daniel Novák

Slovenský retailový magnát Peter Zálešák má již skoro v kapse tuzemskou část velkého obchodníka se spotřebiči Electro World. Při předložské akvizici od britské skupiny Dixons se Zálešákova skupina Nay Elektrodom s Brity dohodla, že do tří let budou mít vše doma.

„K finančnímu vypořádání již z větší části došlo. Zůstává ještě jedna splátka,“ řekl deníku E15 Zálešák.

Akviziční cenu při převzetí žádá ze stran nekomentoval. Electro World ale časem zveřejnil dokument poradenské společnosti, která tržní cenu přebírané sítě vypočítala na 446 milionů korun.

Po převzetí prodávajícího řetězce následovala řada opatření, která ztráty dále prohloubila. Nový majitel zmenšoval část velkých prodejů, některé zrušil. Měnil i technické vybavení a logistiku. Kvůli tomu prodávatel finanční rok ukončený loni

v dubnu vzrostl na 174 milionů korun. S podobným výsledkem firma skončila i letos. „Ztráta byla kryta mateřskou společností,“ dodal byznysmen.

Tržby v posledním finančním roce mírně klesly na 2,8 miliardy korun. Naopak firma rostla v internetových prodejkách. „Na letošek plánujeme zvýšení tržeb a skoro vyrovnaný rozpočet,“ uvedl Zálešák. Za první letošní měsíce roste Electro World přibližně o osm procent.

Krátce

Profireal Group zvýšil zisk na 910 milionů

Finanční skupina Profireal Group loni vytvořila čistý zisk 910 milionů korun, což je meziroční růst o 74 procent. Divize Profi Credit klientům poskytla v roce 2015 úvěry za 9,3 miliardy korun.

Rychlotratě jdou k ledu

SŽDC zrušila soutěž na vypracování studie příležitosti, ze které měly vzejít plány na budování vysokorychlostních tratí v tuzemsku. Zakázka za 25 milionů korun byla zrušena už po přetí. **Více E15.cz**

Předsedou dozorčí rady ČEB je Kysilka

Dozorčí rada České exportní banky zvolila novým předsedou Pavla Kysilku, který je od dubna jejím řádným členem. Kysilka v minulosti zastával pozici viceguvernera a výkonného guvernera ČNB či generálního ředitele a předsedy představenstva České spořitelny. /sin, tre, čtk/

Foto E15 Michael Tomeš

Budějovice obnoví vlakové spojení s Vídní

■ Do jihočeské metropole by mohly zajíždět moderní elektrické jednotky Cityjet od Siemensu.

Jan Šindelář

České Budějovice budou od prosince znovu spojené přímou vlakovou linkou s Vídní. Alespoň tomu nasvědčují všechna dosavadní jednání.

Linku prosazují Jihočeský kraj a Dolní Rakousy. Půjde o prodloužení dosavadní linky Rakouských spolkových drah (ÖBB) z vídeňského nádraží Františka Josefa do Českých Velenic. Deníku E15 to potvrdil kraj i České dráhy.

„České dráhy s ÖBB jednají, Rakušané nyní řeší, s jakými soupravami spoje budou jezdit. Rozhodnutí musí padnout do srpna,“ uvedla mluvčí ČD Radka Pistoriusová. V úvahu připadají moderní elektrické jednotky Cityjet od Siemensu, které rakouské

dráhy nasazují do provozu od loňského prosince a počítají s nimi i na linku do Velenic. Vlaky ale zatím nemají schválení pro provoz na kolejích v českém vnitrozemí. „Záleží na dohodě dopravců, jakým způsobem plánují tento provoz zajistit. V současné době k tomuto tématu nemáme přesnější informace,“ ředitel divize Mobility Siemens ČR Roman Kokšal. Pokud skutečně cityjety

jedou do jižních Čech, budou se potkávat na stejné trati s RegioPantery od Škody Plzeň. Od prosince by měl Budějovice a Vídeň spojovat denně jeden pár vlaků. „Do budoucna bychom ale samozřejmě chtěli více spojů,“ řekl poradce jihočeského hejtmána pro dopravu Ivan Študlar. Právě kraj bude prodloužení linky platit. Půjde totiž o spěšný vlak ve veřejném závazku. České Budějovice o tradiční přímou linku do rakouské metropole přišly před sedmi lety, kdy byla zrušena.

Po
7
letech
se mezi města vrací pravidelný spoj.

Foto: Etk

ZABRÁNIT ODLIVU. Do ověřování nových léků se loni zapojilo 2300 výzkumných týmů a 26 tisíc pacientů. Peněz v klinických studiích i nově přihlášených léků však loni ubylo. Většímu odchodu testů z Česka má zabránit i zřízení specializovaných center. Jedním z nedávno otevřených je Regionální centrum aplikované molekulární onkologie při brněnském Masarykově onkologickém ústavu.

Testů nových léků ubývá

■ Farmaceutické firmy od zadávání klinických studií odrazuje zdlouhavá administrativa.

Adéla Čabanová

Investice farmaceutických firem do klinických studií, které ověřují nové léky, v Česku klesají. Ukazuje to průzkum Asociace inovativního farmaceutického průmyslu mezi 18 největšími společnostmi. V roce 2015 dosáhly jejich výdaje na studie 1,75 miliardy korun. O dva roky dříve to byly dvě miliardy. Počet pacientů, kteří byli do studií nově zařazeni, klesl z devíti tisíc v roce 2013 na 6812.

Trend potvrzují i souhrnná data Státního ústavu pro kontrolu léčiv, který testy léků na lidech povoluje. Zatímco v roce 2013 přijal 413 žádostí o povolení klinického hodnocení, v roce 2015 jich bylo 379.

Firmy si stěžují na zdlouhavá jednání s nemocnicemi, zejména těmi řízenými ministerstvem zdravotnictví. Schválení klinického hodnocení v univerzitní nemocnici trvá ve čtvrtině případů déle než půl roku. Ministerstvo prosazuje novelu, která v souladu s evropskou směrnicí některé procesy zjednoduší. „Studie zvyšují prestiž České republiky ve světě výzkumu a vývoje,“ uvádí náměstek ministra Tom Philipp.

Zrychlení procedur by pomohlo vytvoření specializovaných center v rámci nemocnic. Například Klinicko-farmaceutická jednotka Thomayerovy nemocnice je jedno ze dvou pracovišť, která v Česku provádějí klinické studie léků v první fázi, tedy na zdravých dobrovolnících. „Podporuji vznik center, vzhledem k vybavení a administrativní náročnosti jiná cesta není,“ říká vedoucí jednotky Jiří Škopek.

Nová konkurence českým týmům roste hlavně v Asii. „Například Korea je schopná nabídnout zajímavé pobídky pro investice do výzkumu,“ dodává Beata Čečetková z AIFP.

Tisíce domácností změnilly dodavatele energií

■ Aukce dTestu pomohla ušetřit i deset tisíc korun.

Jan Stuchlík

V největší české hromadné aukci energií změnil dodavatele přes 22 tisíc domácností. Přejdou na rok k vítězi aukce, kterým se stala společnost Europe Easy Energy ze skupiny Bohemia Energy. Aukce se zúčastnilo 67 tisíc

domácností, dalších více než deset tisíc se u dTestu, který aukci pořádal, zaregistrovalo jako náhradníci.

Dodavatele změnila necelá čtvrtina účastníků. „S tímto podílem jsme od začátku počítali. Ze zkušeností s podobnými aukcemi v západní Evropě jsme odhadovali, že z účastníků nakonec dodavatele změní 20 až 30 procent domácností,“ říká Lukáš Zelený, vedoucí právního servisu dTestu. Dodavatele

nezměnily domácnosti, u kterých se úspora pohybovala v řádu stokorun za rok.

Průměrná roční úspora byla u plynu zřetelně vyšší než u elektřiny.

Některé si stávající dodavatele udrželi zlepšenou nabídkou.

Průměrné úspory proti stávajícím ceníkům se u elektřiny pohybovaly v jednotlivých krajích od 2131 do 3799 korun za rok. Nejvíce ušetří domácnosti ve Středočeském kraji, nejméně v Praze. „V Praze je to dáno hodně tím, že lidé bydlí v bytech, které mívají nižší spotřebu. Přesto v Praze nabídky z aukce využilo nejvíce účastníků,“ dodává Zelený.

U plynu se průměrná úspora pohybovala od 7088 korun

za rok v Praze po 10 245 korun v Ústeckém kraji. Domácnosti ale mohly ušetřit i více než 14 tisíc korun. Tato čísla vyplývají z vývoje cen plynu na burzách. V únoru, kdy se aukce konala, velkoobchodní ceny plynu meziročně spadly o více než 40 procent. Stávající ceníky obchodníků na tento pokles v té době ještě nereagovaly. Na příští topnou sezonu však budou o desítky procent zlevňovat i ostatní dodavatelé. **Více E15.cz**

Výsledky

Hewlett-Packard

Zisk amerického výrobce osobních počítačů a tiskáren se ve druhém finančním čtvrtletí meziročně snížil o deset procent na 660 milionů dolarů. Překonal však očekávání analytiků, protože firma kompenzovala slabou poptávku výrazným snížením nákladů. Tržby klesly o 11 procent na 11,6 miliardy dolarů. Bez zahrnutí mimořádných položek vydělala firma 41 centů na akcii. Analytici odhadovali, že zisk na akcii dosáhne 38 centů.

Lenovo

Největší výrobce osobních počítačů na světě vykázal první celoroční ztrátu za šest let. Čínská firma prodávala ve finančním roce, který skončil v březnu, 128 milionů dolarů. Vliv na to měly náklady na akvizice a restrukturalizaci i slabá poptávka po počítačích a chytrých telefonech. V předchozím roce firma vydělala 829 milionů dolarů.

Pegas Nonwovens

Znojemskému výrobcí netkaných textilií klesly meziročně v prvním čtvrtletí výnosy o devět procent na 55,1 milionu eur, přestože objem prodeje v tunách rostl. Důvodem je meziročně nižší cena polymeru jako základní suroviny. Ta se stabilizovala a pohybuje se na dlouhodobém minimu. Podařilo se zvýšit skladové zásoby. Ukazatel EBITDA se snížil o 8,1 procenta na 11,6 milionu eur, čistý zisk na půl milionu eur. /čtk/

Ropa za 50 dolarů za barel pomůže těžářům

■ Propad amerických zásob a geopolitické problémy způsobily, že cena ropy Brent stoupla od ledna o osmdesát procent.

Jan Stuchlík

Už od ledna cena ropy výtrvale roste. Včera po půlroce opět prolomila hranici padesáti dolarů za barel. Pro řadu těžářů je to hranice, při které mohou měnit své plány.

Až dosud kvůli propadu cen ropy osekávali náklady, utlumovali průzkum a nové vrty. Dlouhodobý pobyt ropy nad padesátidolarovou hranicí by mohl tento trend zastavit a možná i obrátit.

A to i v Česku. Moravské naftové doly, jediný tuzemský producent ropy, tvrdí, že jakmile bude barel ropy stát více než 50 dolarů, může obnovit průzkum a začít na jižní Moravě znovu vrtat.

Podobně mohou uvažovat také americké firmy, které

vsadily na těžbu v břidlicových ložiscích. Zatím kvůli útlumu nových vrtnů spadla americká břidlicová těžba od maxima z března loňského roku o 0,7 milionu barelů za den na 4,8 milionu barelů. Jenže razantní úspory v nákladech srazily za poslední rok rentabilitu břidlicových ložisek na úroveň mezi 40 až 50 dolary za barel. „V USA jsou nyní hotové vrty, které čekají jen na hydraulické štěpení, s kapacitou milion barelů za den. Jejich aktivace by trvala jen několik týdnů,“ říká Leo

Eisner z české firmy Seismik, která pro americké těžáře analyzuje data o lokálních zemětřeseních vyvolaných těžbou.

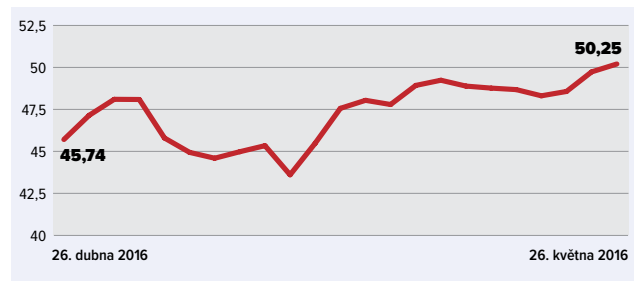
„Rovnováha na trhu se obnovuje. Ale nynější růst cen vyvolaly hlavně jednorázové výpadky, jež sotva přetrvají. Skutečné vyrovnání nabídky a poptávky je závislé na snížení americké těžby z břidlic. Aktuální cena přitom americkým těžářům hází záchranné lano,“ míní Giovanni Staunov z UBS.

Za nynějším růstem cen je propad amerických ropných zásob, který překonal očekávání trhu o dva miliony barelů. Dodávky na trh omezily také nedávné útoky nigerijských militantů na tamější vrty. Nigerijská produkce spadla na dvacetileté minimum. Nižší export

cen,“ shrnul analytik Jonathan Barratt ze společnosti Ayers Alliance. „Nemyslím si ale, že růst bude trvalý, protože ceny dosáhnou úrovně, která na trh vrátí ropy z břidlicových ložisek v USA,“ dodal.

Zároveň se probouzí spotřeba. Mezinárodní agentura

Cena ropy (v dolarech)

Pramen investing.com

Za celý letošní rok by měla světová spotřeba ropy vzrůst na průměrných

95,9
milionu barelů.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 26. 5. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,455
Čína	1	3,690
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,025
Chorvatsko	1	3,605
Japonsko	100	21,979
Kanada	1	18,706
Maďarsko	100	8,595
Norsko	1	2,922
Polsko	1	6,127
Rusko	100	37,146
Švédsko	1	2,910
Švýcarsko	1	24,398
Turecko	1	8,251
USA	1	24,192
Velká Británie	1	35,570

Akcie na pražské burze

26. 5. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	56,50	0,18
ČEZ	432,00	0,26
Erste Bank	665,40	0,76
Fortuna	86,15	1,35
Kofola	434,00	0,49
KB	976,10	-1,45
Moneta	75,95	0,33
O2 CR	230,30	0,57
Pegas	796,80	2,81
Philip Mor. ČR	12 749,00	1,98
PLG	205,50	0,00
TMR	640,00	0,00
Unipetrol	175,70	-0,17
VIG	536,00	-0,59
Celkový objem (v tisících korun)	390 594,79	

Venezuela už musí prodávat své zlato

Venezuela je kvůli ekonomické krizi nucena urychlit prodej svých zlatých rezerv. Ty se tak dostaly na rekordní minimum. V prvním čtvrtletí prodala zlato v hodnotě 1,7 miliardy dolarů, aby získala peníze na splácení dluhů, uvedl server The Wall Street Journal.

Podle MMF Venezuela v únoru a v březnu prodala více než 40 tun zlata. To se na celkových rezervách země podílí téměř 70 procenty. Někdejší prezident Hugo Chávez ve snaze zbavit zemi „diktatury dolaru“

nařídil centrální bance, aby místo dolarových rezerv začala hromadit drahý kov. Podle Světové rady pro zlato se zlaté rezervy Venezuely pohybují kolem 367 tun, takže jsou 16. největší na světě.

MMF předpokládá, že venezuelská ekonomika se letos propadne o osm procent a v příštím roce o dalších 4,5. Inflace by napřesrok měla přesáhnout 1640 procent, zejména kvůli tištění nových peněz k financování rozpočtového deficitu. Ten by se měl pohybovat kolem 17 procent HDP. /čtk/

RUKOU SPOLEČNOU. Před zahájením summitu G7 zavedl japonský premiér Šinzó Abe (zcela vpravo) své hosty do šintoistické Svatyně Ise. Součástí této návštěvy bylo i vysazení stromů, na němž se podíleli (zleva): guvernér prefektury Mie Eikei Suzuki, předseda Evropské rady Donald Tusk, italský premiér Matteo Renzi, německá kancléřka Angela Merkelová a americký prezident Barack Obama.

Japonský premiér varoval před krizí rozsahu Lehman Brothers

■ V japonském turistickém středisku Ise-Šima včera začal dvoudenní summit G7 ke stavu světové ekonomiky.

Japonský premiér Šinzó Abe na začátku dvoudenního summitu skupiny velkých světových ekonomik G7 vyzval své protějšky ke spolupráci a koordinovaným krokům, které by podpořily

světovou ekonomiku. Varoval před krizí, jejíž rozsah by se mohl rovnat té, kterou v roce 2008 způsobil pád investiční banky Lehman Brothers. Upozornil, že ceny komodit od roku 2014 klesly o 55 procent, tedy podobně jako před globální finanční krizí. Někteří analytici se však domnívají, že Abeho dramatické vyjádření je pouze ospravedlněním odkladu zvýšení daně z obrátu v Japonsku a zavedení dalších stimulačních opatření.

Premiér slíbil zvýšit od dubna příštího roku daň z obrátu na deset procent ze současných osmi. Avšak za předpokladu, že se neobjeví finanční krize v rozsahu té z doby kolapsu Lehman Brothers, případně velké přírodní neštěstí.

Prezidenti a premiéři G7 se na dvoudenním summitu hodlají věnovat hlavně boji proti terorismu a kontroverzní rozpínavosti Číny v Jihočínském moři. Jednat budou rovněž o oživení světového

hospodářství, změnách klimatu a o migrační krizi.

Skupinu G7 tvoří Spojené státy, Kanada, Japonsko, Británie, Německo, Itálie a Francie. Summitů se pravidelně účastní i zástupci Evropské unie.

Tématem prvního dne summitu byl nejen stav světové ekonomiky, ale i napjatá politická situace v Asii, hlavně počínání KLDR. Jednat se má i o konfliktech v Sýrii a na Ukrajině a o běženecké krizi. /čtk/ [Sledujte E15.cz](#)

Krátce

GM v Číně svolá téměř 2,2 milionu aut

Americká automobilka General Motors svolá v Číně do servisů téměř 2,2 milionu aut, jimž mohou korodovat ventily v klikové skříně motoru. Týká se to chevroletů Cruze, Epica a Aveo a vozů Buick Excelle.

Perspektivy norské těžby ropy se nelepší

Investice v norském ropném a plynárenském sektoru, který je hlavním pilířem ekonomiky země, příští rok opět klesnou. Vyplývá to z průzkumu, který provedl norský statistický úřad. Těžba ropy má na HDP Norska asi pětina podíl. Pokles cen ropy donutil energetické firmy zpozdit či zrušit projekty a propouštět.

Podnikové investice ve Velké Británii klesly

Podnikové investice ve Velké Británii se v prvním čtvrtletí snížily o 0,4 procenta a zaznamenaly tak první meziroční pokles za poslední tři roky. Loni v posledním čtvrtletí naopak vykázaly tříprocentní růst. Vyplývá to z údajů tamního statistického úřadu. /čtk/

INZERCE

5 LET
ZÁRUKA MIELE

Prodlužte si záruku

na Váš vysavač Miele na 5 let
zakoupením XXL balení* originálních
sáčků Miele

*XXL balení obsahuje 16 originálních sáčků Miele HyClean, 4 AirClean filtry a 4 motorové filtry

www.miele.cz

Sicilská mafie začíná ztrácet půdu pod nohama

■ Na italské Sicílii graduje boj s gangstery. Policie zmařila atentát na šefa národního parku a zatkla zkorumpovaného milionáře.

Tomáš Stingl

Na horské silnici mezi sicilskými městy San Fratello a Cesarò se minulý týden odehrála akční přestřelka. Na cestu někdo položil balvan, takže auto Giuseppe Antociho, šefa zdejšího národního parku, muselo zastavit. V tu chvíli se objevili dva gangsteři s brokovnicemi a začali na Antociho střílet. Bodyguard ho ale přikryl vlastním tělem a policista z doprovodného vozu zahnal opětanou palbou útočníky na útěk.

Jako zázrakem při tom všem nebyl nikdo zraněn. Pokus o atentát ale připomněl, že se sicilská mafie začíná zase ozývat. Poctivý úředník

Antoci stojí gangsterům v cestě, protože překazil plán na kšeftování s pozemky na území přírodního parku

Nebrodi. „Nezastavím se, budu pokračovat ve své práci a povinnostech. Je to mafie, kdo by se měl bát. Zasáhne-

me je ještě tvrdšími údery,“ prohlásil po útoku Antoci, který spolupracuje s policií.

PROTI MAFII. Na květnové demonstraci v severosicilském Cinisi si lidé připomněli kdysi zavražděného aktivistu Peppina Impastata.

Mafie tak dostala v poslední době už několikrát políček. V dubnu byl majetek zabavený zločincům ve městě Messina věnován organizaci Arcigay, která hájí práva homosexuálů. „Tato zpráva dokazuje důležitý proces, který mění tvář Sicílie – odstoupení od stereotypů a předsudků, jichž je tato země obětí,“ uvedla státní tajemnice Gabriela Piazzoni.

Byl také zatčen Vincenzo Artale, majitel cementárenského podniku poblíž Palerma. Jeho případ je dvojnásob kuriózní. Artale měl dosud pověst hrdiny boje proti mafii. V roce 2006 se totiž nebal oznámit policii gangstery, kteří po něm žádali výpalné. Pak dokonce založil asociaci proti racketeeringu. Nyní se ale provalilo, že se nakonec sám tajně dohodl s Cosa Nostrou. Za to, že kryl její aktivity, nutili gangsteři místní stavbaře, aby kupovali výhradně Artaleho cement. Usvědčily ho až tajně nahrávky. „Odposlouchávání znovu odhalilo, že předstírat protimafiánský postoj je perfektní krytí pro obchodování právě ve stínu mafie,“ uvedla prokurátorka Teresa Principato.

„Tradiční“ mafie na Sicílii ztrácí vliv i kvůli přívalu uprchlíků. S nimi přišly konkurenční, africké zločinecké klany.

Krátce

AP: Trump si už zajistil hlasy potřebné k nominaci

Donald Trump už získal počet delegátů potřebný pro nominaci Republikánské strany do boje o prezidentský úřad. Nominaci pro listopadové volby zaručuje 1237 získaných delegátů, Trump jich podle agentury AP má o jednoho více.

Ústředí McDonald's v Paříži prohledávala policie

Francouzští vyšetřovatelé prohledali francouzskou centrálu amerického řetězce rychlého stravování McDonald's. Úřady tvrdí, že firma zkrátila daně o 300 milionů eur tak, že zisky z Francie přesouvala do Lucemburska a Švýcarska.

Ve Středozemním moři zahynuli další imigranti

U libyjských břehů se včera potopila loď s uprchlíky. Podle mluvčího evropské operace proti pašerákům lidí ve Středozemním moři zahynulo 20 až 30 lidí a zachráněno bylo asi 80 osob. Ve středu se v této oblasti převrátilo rybářské plavidlo s uprchlíky a pět z nich přišlo o život.

Tábor v řeckém Idomeni opustili poslední lidé

Řecké úřady dokončily evakuaci tisíců uprchlíků z provizorního tábora Idomeni na severu Řecka u hranic s Makedonií. Desítky autobusů včera odvezly posledních 783 lidí do jiných zařízení. /čtk/

Stávka ve Francii omezila provoz jaderných elektráren

■ Výpadky zasáhly nejméně jedenáct z 58 jaderných reaktorů v zemi.

Zaměstnanci francouzských jaderných elektráren včera stávkovali na protest proti plánované reformě zákoníku práce. Výpadky zasáhly jedenáct z 58 jaderných reaktorů ve Francii, uvedl francouzský provozovatel přenosových sítí RTE. Produkce se tak podle něj snížila o zhruba pět procent jaderné kapacity v zemi. Jaderné elektrárny vyrábějí asi 75 procent elektřiny ve Francii.

Z údajů RTE také vyplynulo, že dovoz elektrické

energie do Francie vzrostl kolem 13 hodin na 3,3 gigawattu z přibližně 800 megawattů, kde byl předešlý den ve stejnou dobu.

Francie dováží elektřinu především z Německa a ze Švýcarska.

Stávky a blokády proti vládní reformě narušily v minulých dnech i provoz šesti z osmi francouzských ropných rafinerií a vedly k nedostatku pohonných hmot ve velkých částech Francie včetně Paříže. Země kvůli tomu začala ve středu poprvé od roku

2010 využívat pohonné hmoty ze strategických zásob.

Odboráři CGT ve všech 19 jaderných elektrárnách ve Francii se ke stávkám rozhodli připojit až ve středu. Chtěli ale podpořit požadavek ostatních zaměstnanců, aby vláda ustoupila od reformy zákoníku práce, jež má usnadnit přijímání a propouštění lidí. Vláda se jí snaží povzbudit podniky k tvorbě pracovních míst, kritici však tvrdí, že umožní zaměstnavatelům obcházet práva zaměstnanců. /čtk/

Jaderné elektrárny vyrábějí asi 75% elektřiny v celé Francii.

+ **DÁREK**
SPRCHOVÝ GEL
OD AVÈNE

*DNES VYCHÁZÍ
NOVÉ ČÍSLO ČASOPISU
MOJE PSYCHOLOGIE*

Počítače jsou jako džin v lahvi

■ Český rodák **Jan Pinkava se proslavil v americkém studiu Pixar**, kde vytvořil Geriho hru, **vítěze Oscara** pro nejlepší krátký animovaný film roku 1997. „**Jsem rád, že se vrací tradiční práce.** Lidé chtějí vidět i ručně animované nebo loutkové filmy,“ říká.

Iva Přivřelová

ES Hlavní téma letošního Anifilmu znělo **Kde domov můj? Ptal jste se na tuto otázku někdy i sám sebe?** Ano, často. Narodil jsem se v Čechách, ale ani ne v šesti letech jsem přesídlil do Spojeného království. Osm let jsem studoval ve Walesu, který je jiný než Anglie, celkem podobný Česku, i Velšani jsou všichni velcí zpěváci. Pak přišel život v Londýně, potom Kalifornie, což je zase specifická část Ameriky. A teď žiju v Oregonu, na severozápadním pobřeží u Pacifiku. Mám anglickou ženu a americké děti. Takže nemám jediný domov. Jsem bez domova, ale zakořeněný.

Hluboké kořeny mám v České republice, čerpám ze svého dětství tady i z české kultury. Vyrostl jsem v Británii v česky mluvící domácnosti, obklopený českou kulturou, můj otec byl spisovatel Jan Křesadlo. Mám tu rodinu a k Čechám se vážou i mé rané vzpomínky a zkušenosti.

ES Takže si vás pořád můžeme přivlastnit jako Čecha, zvlášť když jste výherce Oscara? Můžete mě nazývat, jak chcete. Ale rád bych, aby byli Češi sebevědomější. Aby byli šťastní za to, kým jsou, a nežádali po ostatních ve světě o povolení být Čechem.

ES Proč jste se v devadesátých letech přestěhoval z Británie do USA?

Jako dítě jsem byl amatérský animátor, pak přišla mikročipová revoluce a objevily se počítače. Ty mě v pubertě posedly, chtěl jsem ovládat svět strojí. Vzdělal jsem se v počítačové vědě, poté vystudoval doktorát v teoretické robotice a pak jsem se vrátil k animaci, ale už k té

!! Virtuální realita má své místo v zábavě nebo v některých aplikacích. Doufám ovšem, že se nestane dominantní formou zábavy, která nahradí kino, divadlo i život.

počítačové. A sledoval jsem vývoj této báječné, úžasné nové technologie, která dokázala nakreslit obrázky pomocí stroje. Takže jsem věděl o studiu Pixar a počítačích počítačové grafiky. Zkusil jsem se do Pixaru dostat a uspěl jsem.

Nicméně lidé, které zajímá animace, vnímali vytlačení tradiční animace tou počítačovou jako problém. Neměli z toho radost. Jsem rád, že se teď do hlavního proudu vracejí ostatní způsoby animace. Počítačová už není novinkou, takže sama o sobě není tak zajímavá. Lidé chtějí vidět i ručně animované nebo loutkové filmy. Což je skvělé.

EB Zároveň však filmy jako Kniha džunglí nebo Hodný dinosaurus ukazují, že počítače už dnes zvládnou prakticky cokoliv. Souhlasíte?

Ano. A je to problém. Znamená to, že filmaři využívající počítačovou animaci by měli mít dobrou představu, co chtějí udělat. Když můžete všechno, musíte si umět dobře vybrat. Počítače jsou jako džín v láhvi. Všichni zkoušejí všechny možné směry a některé nejsou tak dobré jako jiné.

Nejsem fanoušek fotorealistickej animace. Nelíbí se mi vzhled nové Kniha džunglí. Je to zajímavý experiment, ale podle mě neuspěl. Film jako Hodný dinosaurus představuje pozoruhodný mix mezi skoro realistickým prostředím a stylizovanými postavami, který nedopadl tak úspěšně, jak mohl. Diváci víc než spoustu realistických detailů chtějí silné obrazy, nápady, akce. Zní to trochu nabubřele, ale mám rád citát, myslím, že od Goetha, o tom, že umění je umění, protože to není život. Stylizovaná reprezentace reality, v níž se umělec rozhodne něco vynechat a něco zdůraznit, vyvolává jiné pocity než realita.

EB Na Anifilmu jste během své přednášky o interaktivních Google Spotlight Stories, na kterých nyní pracujete, mluvil i o vývoji virtuální reality. Jak myslíte, že ta změní naše sociální chování a komunikaci s druhými?

Virtuální realita je trochu děsivá, že? Neočekávám ale, že by lidé chodili po ulicích se zařízením na její přijímá-

Foto: ČTK

|| Animák vyžaduje spoustu práce. Všechno musí někdo vymyslet, navrhnout, nakreslit, vyrobit a rozhodnout, že to je správné.

ni na obličej, i když vím, že existují tací, kteří by to tak chtěli. To jsou ovšem většinou stydliví kluci s chabými sociálními dovednostmi. Bylo by hezké, kdyby nám technologie mohla pomoci s naší schopností navazovat kontakty, ale na to ji podle mě nepotřebujeme. E-maily, videokonference a podobně nám zdánlivě dávají možnost spojit se s druhými, jenže ve skutečnosti nám nabízejí faustovskou dohodu víc se od sebe vzdálit a předstírat, že jsme si blízko. Něco jako virtuální realita má své místo a je skvělé pro zábavu nebo pro nějaké aplikace. Doufám ovšem, že se nestane dominantní formou zábavy, která nahradí kino, divadlo, život. Dokážu si představit, že páni jako Mark Zuckerberg by chtěli,

abychom ty přijímací masky nosili. Ale nedělejme to.

EB Jaké je to pracovat pro tak velkou společnost jako Google?

Jsem ve speciální situaci, protože mám na starosti malý projekt v relativně malé výzkumné skupině v gigantické společnosti. Jsme jako vejce ve vejci, které je v dalším vejci. Nemám tak ani pocit, že pracuji pro Google. To je obrovská firma a nepředstírám, že jí rozumím. Jsem součástí výzkumné skupiny, naše práce je obtížná a intenzivní, všichni jsme velmi zaneprázdnění. Technické a umělecké problémy u nás řeší několik talentovaných a silných osobností.

EB Když jste pracoval pro Pixar, jak získal Oscara za krátký film Geriho hra ovlivnil vaše místo v jeho hierarchii?

Hlavně mi dal příležitost, abych byl brán vážně jako kandidát na režiséra celovečerního filmu. Studiu dávalo větší smysl, že John Lasseter požádal o přípravu celovečerního filmu, kdo už má Oscara.

EB Váš celovečerní projekt Ratatouille ale nakonec

převzal Brad Bird a vy jste z Pixaru v roce 2006 odešel. Máte oblíbenou pixarovku?

Ne úplně oblíbenou, ale jako spousta lidí z Pixaru oceňuji Toy Story 2. Také se mi moc líbí, jak Brad Bird vytvořil Úžasňákovy jako velmi jiný pixarovský film.

EB Jak podle vás spojení s Disneyem ovlivnilo Pixar?

Pixar založili lidé, kteří byli s Disneyem úzce spojeni, John Lasseter působil jako animátor u Disneyho, pro něj to byl jakýsi návrat domů, protože se narodil a vyrostl v Hollywoodu. Samozřejmě soustředění vedení Pixaru na revitalizaci animace u Disneyho muselo samotný Pixar něco stát. Nyní jde o dvě dost podobná studia. Spojení tedy mělo hluboký dopad, ale takové věci postupují vždy pomalu. Stejně jako vznik animovaného filmu.

EB Proč se animované filmy vytvářejí tak dlouho? Letošní české Smrtné historky vznikaly sedm let.

To je na animovaný film docela běžná doba. Animák prostě vyžaduje spoustu práce, potřebujete hodně času na kreslení, výrobu, je

to technické řemeslo, nemůžete jen namířit kameru na svět. Vše vytvářejí lidé a počítače, vše je umělé. Všechno musí někdo vymyslet, navrhnout, nakreslit, vyrobit, rozhodnout, že to je správné. Je to drahé a časově náročné, takže nechcete vyrábět věci, které ve filmu pak nepoužijete. Proces celovečerní animace je proto vrstevnatý a komplikovaný, přináší rizika a prostě trvá. Je to jako kdybyste místo ryb chytali velryby. Musíte být opatrný.

EB Máte oblíbené animátory?

Ano, hodně. Líbí se mi specificky český styl Michaely Pavlátové a Pavla Koutského. Rád jsem na festivalu Anifilm v Třeboni potkal Igora Kovaljova, jehož jsem velkým fanouškem. Jedním z mých oblíbených ruských animátorů je Konstantin Bronzit, všichni se také těšíme na celovečerní debut Michaela Dudoka de Wita Červená želva. A těší mě, že jsem i v Třeboni viděl talenty, o kterých jsem nevěděl.

EB Hlasujete pro Oscara v kategorii animovaných krátkých filmů?

Ano. Tyto filmy vidím. Oscary jsou ale specifické, v akademii převažuje určitý vkus. Lidé by se měli zajímat i o jiné výběry. Jeny vypadají důležité, a když máte Oscara, je to skvělé. Ale cena akademie nepředstavuje celý svět. Je to jen malý zlatý muž.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Jan Pinkava (52)

Režisér animovaných filmů emigroval v roce 1969 spolu s rodiči z Československa do Velké Británie. Jeho otcem byl básník a spisovatel Václav Pinkava (alias Jan Křesadlo).

Jan Pinkava nastoupil do animačního studia Pixar v roce 1993. Jeho krátkometrážní snímek Geriho hra získal Oscara. Podílel se také na dlouhometrážním oscarovém filmu Ratatouille. Nyní pracuje na interaktivních snímcích pro Google Spotlight Stories.

Tvář dne

„Očekáváme, že Turecko splní závazky. Hrozby nejsou nejlepší nástroj, který můžeme používat,

řekl na summitu G7 šéf Evropské komise Jean-Claude Juncker.

str. 7

Komentář

Bohumil Pečinka

Tajenka jménem Babiš

Zdálo by se, že po středním hlasování o protikuřáckém zákonu se schyluje k velké krizi ve vládní koalici. Nic není vzdálenější realitě. Všechno bude, jak bylo.

Někteří vládní poslanci z ČSSD hlasovali v rámci

protikuřáckého zákona pro mírné úpravy původní verze. Profesor onkologie a poslanec Vyzula z ANO však prosazoval původní verzi, velmi ostrou i na evropské poměry. Na klubu přetlačil předsedu Faltýnka a prosadil, aby Babišovi poslanci v konečném hlasování odmítli kompromis. Naopak podpořil jiný návrh, který už před časem předložil poslanec Vondráček (ANO) a který je zajedno se zastánci tvrdé linie v základním cíli – likviduje kuřácké restaurace.

Nastala interpretační válka o to, kdo porušil koaliční smlouvu. Jestli ČSSD a lidovci hlasující pro změkčující návrhy opozice, nebo ANO razící názor, že buď tvrdou verzi,

nebo nic. Nikdo není bez viny. ČSSD už před rokem podobně kreativně začala ve sněmovně měnit zákon o pojišťovnictví, lidovci zase změkčili vládní návrh zdanění hazardu.

Překvapují dvě věci: nedostatek pragmatismu a přemíra dramaturgizování. Proč si ve sněmovně vládní poslanci neřekli, fajn, podpoříme Vondráčkův zákon, když vám to, milí koaliční partneři, tak vadí. Anebo: Schvalme zákon, nechme ho projít do Senátu a pak sporné pasáže vyhodíme a zpětně o tom hlasujeme. Namísto toho se rozjel kolotoč emocí a hádka o to, kdo je větší padouch. Nedostatek pragmatismu souvisí s nedostatkem

respektovaných vůdců, kteří vědí, že politika je otázkou zájmů a jejich sladování. Proto to rozbíjení nádobí v přímém přenosu.

Souvisí to s tím, v jakém prostoru se odvíjí politický život. Vlivem digitálních médií, jimž se přizpůsobují i ta tradiční, se po zpravodajství nechtějí informace, ale jejich dramaturgizace. Obraz dění ve vládě a parlamentu má virtuální ráz a rozhodují silná prohlášení. Ve veřejném prostoru tak vítězí dramaturgizace každého výstřelu ze vzduchovky na dvorku, jen když to vybudí k aktivitě strejdu Klika. Teď se média napásala na konfliktu o protikuřácký zákon, zítra přijde něco jiného.

V jedné věci však celý konflikt má reálné pozadí. Strategii Andreje Babiše je maximálně oslabit pozici ministra zdravotnictví Němečka a získat větší vliv na oblast, kde sice podniká, ale nevlastní ani jednu nemocnici, po níž tak touží. Osobně ho přitom spaluje obdiv i nenávisť ke způsobu, jak úspěšně ve zdravotnictví podniká jeho rival, miliardář Tomáš Chrenek. Nestabilní rezort, v němž by mohl snáze prosadit své byznysové zájmy, je přesně tím, co Babiš potřebuje. I tento moment sehrál v koaličních výhrůžkách svou roli.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

NA HOUPAČCE

LuSt

Zlínský festival se zaměří na Francii i Baťovo studio

MALÍ FRANCOUZI. Festival promítne i adaptaci oblíbené knihy Mikulášovy patálie.

■ Začíná největší tuzemská přehlídka filmové tvorby pro děti a mládež. Ve Zlíně bude k vidění také velký průřez francouzskou kinematografií. V soutěžních sekcích budou českou kinematografií zastupovat například snímky Ani ve snu! či Já, Olga Hepnarová.

Iva Přivřelová

Tři sta šedesát jedna snímků ze šestapadesáti zemí světa promítne ode dneška do pátku 3. června Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež ve Zlíně. Skoro osmdesát titulů patří do sekce Pocta velikánům věnované zlínské

filmové tvorbě od roku 1936. Mnohé z nich nejsou veřejnosti téměř vůbec známy. Zlínské filmové studio nechal Jan Antonín Baťa založit hlavně pro reklamní účely, později se produkce obrátila ke školním, dokumentárním a k vědecko-populárním snímkům, studio se věnovalo i animaci a dětským filmům. Pocta připomene také díla nejznámějších tvůrců ze Zlína, Hermíny Týrlové a Karla Zemana.

V programu návštěvníků festivalu najde i řadu titulů z Francie, na jejíž tvorbu pro mladé diváky se letošní 56. ročník zaměřuje. V rámci takzvaných Dnů francouzské kinematografie

se na plátna dostanou mimo jiné klasiky jako Můj strýček, Červený balónek, Kráska a zvíře, Knoflíková válka nebo debut Françoise Truffauta Nikdo mě nemá rád. Sekce nabídne také možnost poslechnout si řadu známých francouzských

Letošní, již 56. ročník zlínské přehlídky filmů pro děti a mládež nabídne celkem

361
snímků.

herců jako Jeana-Paula Belmonda, Louise de Funése nebo Alaina Delona v originálním znění.

I na zlínském festivalu filmy usilují o ceny, a to rovnou v pěti sekcích.

Soutěž hraných filmů pro děti zůstala letos bez českého zástupce, v soutěži hraných filmů pro mládež českou kinematografií zastupuje Petr Oukropec se svým filmem o parkouristech Ani

ve snu! Drama Já, Olga Hepnarová se ukáže v soutěži hraných evropských debutů, černá queer komedie Furiant Ondřeje Hudečka má šanci v klání studentských filmů Zlínský pes.

V sekci Young Stars se opět představí slibní mladí herci, tentokrát Čech Vladimír Polívka, Brit Jackson Bews, který si zahrál v pohádce Zloba – Královna černé magie, nebo Švýcar Kacey Mottet Klein, jenž na sebe upozornil v dramatu Sestra oceněném na Berlinale 2012.

V rámci odborného programu se uskuteční konference o filmovém vzdělávání či o budoucí roli televize, přednáška o digitálním restaurování českého filmového dědictví nebo master class britského teoretika v oblasti animace Paula Wellse.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Krátce

Karlovarský festival zahájí Anthropoid

Zahajovacím snímkem karlovarského festivalu bude 1. července film britského režiséra Seana Ellise o atentátu na říšského protektora Reinharda Heydricha Anthropoid. Na světové premiéře snímku kromě režiséra přislíbili účast herci Jamie Dornan, Charlotte Le Bonová, Aňa Geislerová a Toby Jones.

Milionový Shakespeare

Za téměř 1,9 milionu liber se ve středu vydražil jeden z mála výtisků prvního vydání sbírky děl anglického dramatika Williama Shakespeara z roku 1623. První výtisk společně se třemi reedicemi z let 1632, 1664 a 1685 získává americký soukromník. Ten zaplatí celkově včetně marže dražební firmě skoro 2,5 milionu liber.

Britské známky uctí výročí Pink Floyd

Britská pošta uctí zvláštní sérií známek padesáté výročí profesionálního působení kapely Pink Floyd. Rocková hudební skupina vznikla v roce 1965 a následující rok se profesionalizovala. Na deseti známkách, které budou v prodeji od 7. července, se objeví přebaly nejznámějších alb skupiny i fotografie z koncertů. /čtk, sul/

Tipy

E15

Nova • 21.55

VE STÍNU

Ivan Trojan vyšetřuje banální krádež. Z případu se ale časem vyklubou politická kauza ovlivňovaná zákulisními intrikami tajné policie.

Kde vraždilo Lví srdce

■ Pevnost Akra ukrývá svědectví o nejbizarnějším masakru křížáckých válek. Anglický král Richard I. tu chtěl vyměnit tři tisíce zajatců za jediný dřevěný kříž. Muslimové mu ale krucifix nevydali a král nechal všechny vězně povraždit, čímž získal na Blízkém východě pověst katana.

Tomáš Stingl

Když vkročíte do přístavu Akra v dnešním Izraeli, máte pocit, že jste se ocitli uprostřed filmu o křížových výpravách. Město, které hrálo při boji mezi křížáky a muslimy klíčovou roli, si zachovalo dokonalou středověkou atmosféru se vším, co k tomu patří. Má opevněnou citadelu, masivní hradby, podzemní křížácké město, a dokonce únikový tunel templářů, který byl objeven náhodou až na konci dvacátého století, když instalatéri opravovali v jedné domácnosti ucpaný odpad.

O přístav na břehu Středozemního moře se křížáci s muslimy přetahovali v 11. až 13. století neustále a Akra opakovaně měnila pána. Byla totiž vstupní branou do Svaté země a výchozí základnou pro dobytí dvě stě kilometrů vzdáleného Jeruzaléma. Nejdramatičtější moment přišel v roce 1191. Tehdy se u Akry vylodil se 17tisícovým vojskem a moderními obléhacími stroji anglický král Richard I. Přidal se k němu mimochodem i zbytek obávaných českých rabiátů z oddílu knížete Děpolda, kteří doputovali do Svaté země po pevnině.

DŘEVO, NA KTERÉM UKRÍŽOVALI KRISTA

Richard I. měl spatřit vadnoucí moc křížáků nad Palestinou. Sto let po první křížové výpravě a dobytí Jeruzaléma se tu totiž karta obrátila. Muslimy sjednotil vojevůdce a opévaný hrdina Saladin. Ten získal zpět Jeruzalém, ovládl i Akru a tlačil torzo křížáckých vojsk pryč ze země.

Příchod Richarda v čele třetí křížové výpravy ale

vrátil křesťanům iniciativu. Akru anglický král po epickém obléhání dobyl a bojů se osobně účastnil. Právě tady si vysloužil pozdější přízvisko Lví srdce. V bojovém transu totiž zazářil až fanatickou odvahou a neporazitelností. Zrodil se tu mýtus o Bohu oddaném paladinovi, který byl pak dáván za vzor všemu evropskému rytířstvu po zbytek středověku.

Je pro dějiny typickou ironií, že právě dobytí Akry bylo ale zároveň momentem největší Richardovy hanby a že si tu před tou východní půlkou světa vysloužil naopak nálepku monstra. Zajal totiž téměř tři tisíce obránců města a za jejich propuštění chtěl od Saladina vedle výkupného ve zlatě také fragment takzvaného Pravého kříže. Šlo o dřevo, na němž byl údajně kdysi ukřížován samotný Ježíš

TUNEL TEMPLÁŘŮ. Tajná úniková chodba byla objevena náhodou až v roce 1994.

Kristus. Z dnešního pohledu je to absurdní obchod – tři tisíce lidí za kus dřeva. To se asi nedá odmítnout. Saladin ale chápal, že má relikvie pro křesťany velký psychologický význam, a s vydáním otálel. Podcenil, k čemu se Richard uchýlil – král nechal na okraji Akry všechny zajatce zmasakrovat. Nebyl to ani tolik akt samoúčelné odplaty, mělo to svůj pragmatický motiv. Richard se chtěl vydat na pochod k Jeruzalému a neměl dost strážní ani proviantu, aby mohl tolik zajatců zadržovat.

NEDOSAŽITELNÝ CÍL

Masová vražda zajatců byla ale pro středověký válečný kód nemyslitelným zločinem. Rukojmí byli většinou propuštěni – buď za výkupné, nebo výměnou za jiné vězně. Takže zpráva o masakru v Akře letěla od Palestiny přes Egypt až po Mekku a u muslimů vyvolala hrůzu. To mělo své důsledky při dalších bitvách. Strach z Richarda vybudil obránce Palestiny k zoufale houževnaté obraně. Na druhé straně králova pověst v kombinaci s jeho zuřivostí v boji mu vytvořila v očích muslimů aureolu neporazitelného válečníka. To se projevilo téměř zázračně třeba při bitvě u přístavu Jaffa, kdy nezastavitelná

LÁZNĚ. Bývalé koupele Hammám al-Paša jsou zpřístupněny jako muzeum.

mašina Richard s hrstkou rytířů udolal mnohonásobnou přesilu. Svou vytouženou trofej – Jeruzalém – ale nakonec

nikdy nezískal. Po dvou neúspěšných pochodech na Svaté město se rozhodl pro návrat do Anglie, kde se ho

Proč je pátek třináctého nešťastný den?

Pád Akry v roce 1291 byl začátkem konce mocného rytířského řádu templářů. Ti museli uprchnout ze Svaté země na Kypr a později do Evropy, především do Francie. Obrovské bohatství a moc, které nashromáždili, ale byly trnem v oku francouzskému králi Filipu IV. Sličnému. Ten v pátek 13. října 1307 proti řádu zakročil. Templáře prohlásil ve spolupráci s papežem Klementem V. za kacíře, začal je pronásledovat, řád zrušil a majetek zkonfiskoval. Mnoho templářů následně umučila inkvizice, další nechal král upálit. To se týkalo i posledního velmistra řádu Jacquesa de Molay. Ten prý ještě na hořící hranici těsně před smrtí francouzského panovníka i papeže prokřele. Oba potentáti do roka a do dne skutečně umřeli. A pátek třináctého vstoupil do dějin jako smolný den.

RICHARD I.

Ve středověku i v době romantismu platil tento anglický král za prototyp udatného rytíře absolutně oddaného Bohu a vybaveného všemi kavalírskými ctnostmi. Ty si osvojil v mládí, kdy byl vychováván ve Francii. Hodnocení jeho postavy se ale od glorifikace rozpíná až po zavržení jako brutálního náboženského fanatika. Richard Lví srdce přísahal, že znovu dobude pro křesťanský svět Jeruzalém. Do Svatého města, kterým byl posedlý, ale nakonec nikdy nevstoupil. Po neúspěchu třetí křížové výpravy se vrátil do Evropy, kde později vedl válečné operace po roztržce s Francií. Zemřel po zásahu šípem při obléhání hradu Chálus. Prý se po smrti ukázalo, že měl skutečně abnormálně velké srdce.

SALADIN

Je zajímavé, že největší středověký hrdina islámského světa nebyl ani arabského, ani turkického původu. Pocházel z kurdské rodiny a Kurdové tvořili i elitní jednotky jeho vojska, do něž shromáždil nejrůznější národy Blízkého východu. Jednotícím prvkem jeho říše byl islám. I Saladin přísahal na znovuzískání Jeruzaléma, který od první křížové výpravy dočasně drželi křesťané. Svůj slib splnil a postupně ovládl také oblasti dnešní Sýrie, Egypta a velké části Arabského poloostrova. Proslul velkorysostí. Po dobytí Svatého města umožnil obráncům pokojně odejít. Když jeho osudový protivník Richard ochořel, poslal mu Saladin do tábora služebníky s nejvybranějším jídlem. Právě Saladin se stal předobrazem velkodušného muslima, kterážto představa se pak v Evropě vžila na mnoho století.

mezitím pokoušel na trůnu vystřídat jeho bratr Jan Bezzemek.

MAMLÚCI NEBYLI MAMELUCI

Akra ale zůstala v rukou křesťanů ještě celé století a po tu dobu rozkvetla jakožto hlavní město samozvaného křížáckého státu. I dnes můžete navštívit dochovanou majestátní citadelu včetně podzemního lazaretu, kde řád špitálníků ošetřoval raněné. V podzemí je zprístupněn také systém stok, jenž byl zároveň únikovou cestou pro případ dobytí pevnosti. Stejnou funkci měl templářský tunel, který ústí až u přístavního majáku. Templáři potřebovali únikovou trasu i pro svůj skvostný poklad, který postupně v Akře nashromáždili. Tunel byl ukrytý tak dobře, že se na něj náhodou přišlo až po 800 letech. Dnes je zpřístupněn pro turisty. Celá Akra je na seznamu chráněného dědictví UNESCO, takže všechny památky jsou perfektně udržovány a opatřeny odborným výkladem.

Křížácká éra skončila v Akře v roce 1291, kdy přístav dobylo a vyplenilo obrovské vojsko mamlúků. To byli elitní muslimští bojovníci, bývalí otroci. (Ano, české

používání slova mameluk ve smyslu popleta je tedy poněkud nelogické.) Pád Akry, která pak skoro na půl tisíciletí skončila v ruinách, potvrdil starou pravdu, že každý čin se dříve nebo později vrátí. Mamlúci se pomstili za někdejší Richardův masakr zajatců. Poslední zoufalé křesťanské obránce Akry bez milosti setnuli a přeživší ženy prodali do otroctví.

Kudy do Akry

Nejlépeším výchozím místem pro výlet je pouhých 15 kilometrů vzdálený moderní přístav Haifa. Odtud vyjíždějí do Starého města v Akře každou půlhodinu minibusy a několikrát denně také vlak. Při orientaci ale může vzniknout zmatek kvůli mnoha variantám jména tohoto někdejšího křížáckého hlavního města. V češtině dokonce v některých verzích mění rod z ženského na mužský. Narazit tak můžete vedle Akry i na přepis Akkra, Akka, Acre, Akkon nebo Akko. A na cedulích v Izraeli uvidíte samozřejmě jméno města vyvedeno i v arabských a hebrejských znacích.

EXIM tours
cestovní kancelář

on-line prodej
www.eximtours.cz
tel.: 841 115 115

Last Minute

Lette létu naproti !
Nízké červnové ceny !

Destinace	dny	odlety	hotel	strava	cena
TUNISKO – PEVNINA	8	31.5. Praha	4*	AI	7 190 Kč
SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY	8	31.5. Praha	4*	PP	13 190 Kč
EGYPT – HURGHADA	8	1.6. Pr+Br+Os	4*	AI	10 990 Kč
EGYPT – MARSA ALAM	8	2.6. Praha	4*	AI	9 690 Kč
ŘECKO – KOS	8	2.6. Praha	4*	AI	10 890 Kč
KAPVERDY – OSTROV SAL	8	3.6. Praha	4*	AI	20 190 Kč
TUNISKO – DJERBA	8	3.6. Praha	3*	AI	8 290 Kč
ITÁLIE – KALÁBRIE	8	3.6. Praha	4*	AI light	11 490 Kč
ŘECKO – RHODOS	8	3.6. Praha	4*	AI	10 790 Kč
MAROKO – AGADIR	8	4.6. Praha	4*	AI	12 890 Kč
ŠPANĚLSKO – MALLORCA	8	4.6. Praha	4*	PP	10 990 Kč
ITÁLIE – ISCHIA	8	28.5. Praha	3*	PP	9 490 Kč
ŘECKO – KRÉTA	8	9.6. Praha	3*	AI	13 190 Kč
TURECKO – MARMARIS	8	16.6. Praha	3*	AI	10 490 Kč
TURECKO – BODRUM	8	16.6. Praha	3*+	AI	10 990 Kč

AI – all inclusive
PP – polopenze
SN – snídaně

PLP – plná penze
VD – vlastní doprava
SOAI – soft all inclusive

Doporučujeme zakoupit cestovní pojištění.
Ceny neobsahují víza.

CENA JE KONEČNÁ, platí pro 1 osobu ve dvouúložkovém standardním pokoji nebo apartmánu dle popisu v katalogu.

Foto dne

Foto: reuters

REKORDMAN. Jméno Guinnesse Rishiho napovídá, že není pravé. Dnes 74letý Ind z Dillí se původně jmenoval Har Parkash a ke změně přistoupil až poté, co začal sbírat světové rekordy za tetování rozeseť po celém svém těle. Jedním z nich je rekord v počtu vlajek světových států, kterých má po sobě přes dvě stovky.

Tip pro volný čas

DRAŽBA

Dorotheum nabízí Ladovu groteskní pranicí

Česká pobočka aukčního domu Dorotheum nabízí v sobotní dražbě v pražském hotelu Marriott přes pět stovek uměleckých předmětů, především pak české výtvarné umění devatenáctého a dvacátého století. Aukci vévodí dílo Josefa Lady Hon na návsi z roku 1942. Vyvolávací cena obrazu činí 700 tisíc korun.

SPORT

Predátorské závody na Monínci prověří kondici

Sportovní areál Moníneck přivítá v sobotu a neděli stovky odvážných účastníků klání Predator Race Dril a Predator Race Brutal. Budou muset nejen běžet, ale i plavat, prolézat bahnem pod ostnatým drátem, zdolávat lanové sítě a jiné překážky či setkávat se s živými predátory. Pro děti je připraven doprovodný program.

STAVITELSTVÍ

Hrad Kašperk zve na víkend plný buchet

Středověký šumavský hrad Kašperk bude v sobotu a neděli zaplněn nejrůznějšími buchty. Tradiční akce Víkend plný buchet pod heslem Není buchta jako buchta zahájí oblíbenou řadu Oživené historie. Proč buchty? Střechy dominantních věží hradu byly vystavěny z buchty – masivních, speciálně tvarovaných cihel.

TURISTIKA

Šluknovskem po vzoru dávných poutníků

Třetí ročník putování nejsevernějším regionem Česka za památkami, spírtem a za přírodou Šluknovska se koná ode dneška do pondělka. Modré putování je etapová turistická akce dlouhá 66 kilometrů. Vede převážně po modře značené turistické trase z Mikulášovic do Varnsdorfu s přestávkami v Lipové a Filipově.

HISTORIE

Bitva u Lipan, poslední velký boj husitů

Na Lipské hoře poblíž Mohyly u obce Vítice se v sobotu uskuteční rekonstrukce bitvy u Lipan z roku 1434, ve které vojsko Panské jednoty porazilo Táboře a Sirotky. Celý den před bitvou vyplní historický doprovodný program s tržištem. Návštěvníci poznají dobovou péchotu a rytířstvo stejně jako střelce a dělostřelce. /bo/